

- når formålet er å fremme pasientsikkerhet og kvalitet

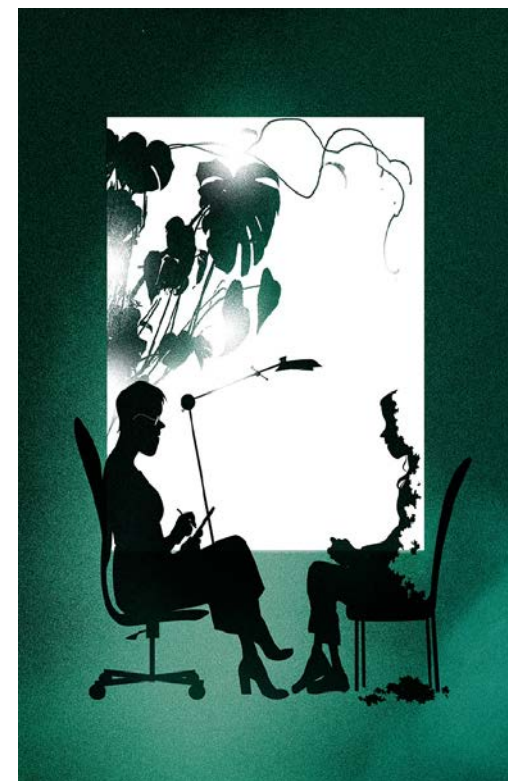
Sentralt KDU, KS
19. mai 2020

Direktør Jan Fredrik Andresen
Seniorrådgiver Hege Raastad

Vårt tilsyn – din trygghet

I ny helsetilsynslov er det gitt en ny formålsbestemmelse i § 1:

Lovens formål er å etablere et statlig tilsyn som bidrar til å styrke sikkerheten og kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten og befolkningens tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten.

Vårt tilsyn – din trygghet

Ulike roller:

- Myndighetsutøver
- Overordnet faglig tilsynsmyndighet
- Fagdirektorat – tilsyn
- Samfunnsaktør (sammenstille, analyse og formidle tilsynserfaringer)

Statlige virkemidler

- **lover og forskrifter**
- finansiering
- organisering
- utdanning
- råd/veiledning

Kan sjefen gjøre en forskjell?

Ja, hvis sjefen er

- dedikert og bevisst
- nysgjerrig og systematisk
- målorientert og evaluerende
- kunnskapsbevisst og lærende

**Og er tett på egen virksomhet –
hver dag!**

Systemvilkårene

*"Every system is perfectly designed
to get the results it gets."*

Paul Batalden, M.D.

Hvorfor varslingsplikt for virksomheter?

Fastsetting av varslingsplikten for spesialisthelsetjenesten i 2012 - og utvidet til alle helsetjenester fra 1. juli 2019 – var en klar **marsjordre** fra Stortinget til **både virksomhetene og tilsynsmyndighetene** om at

- ✓ hendelsene skal analyseres **raskt**
- ✓ det skal være samtaler med **pasienter/brukere/pårørende**
- ✓ funnene skal brukes i virksomhetens **forbedringsarbeid** både av styringssystemet og klinisk tjenestesystem

Brev til alle kommuner 4. juni 2019

<https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/brev-og-horingsuttalelser-fra-statens-helsetilsyn/2019/ny-varslingsplikt-til-statens-helsetilsyn-om-dodsfall-og-svart-alvorlige-skader-etter-hendelser-i-kommunale-helse--og-omsorgstjenester/>

Hvorfor varslingsrett for pasient/bruker og nærmeste pårørende?

- Pårørendes innsats for og krav om større åpenhet om og mer læring og endring av praksis for å forbedre pasientsikkerheten
 - NOU 2015: kap. 3.2.3
- Lovfestes fordi det er et viktig signal som viser at pasientperspektivet settes i fokus også i regelverket
 - Prop. 150L (2016-2017) kap. 5.5.2
- Samme type hendelser som skal varsles fra virksomhetene

Oppfølging av uønskede hendelser

- Virksomheten plikter selv
 - ✓ å følge opp og informere pasienter og pårørende
 - ✓ å gjennomgå hendelser og vurdere årsaker og årsakskjeder
 - ✓ å identifisere og følge opp risikoreduserende tiltak
- Helsetilsynets varselhåndtering vil alltid inneholde en vurdering av virksomhetens egen håndtering av hendelsen
- Tilsynsmyndighetene vil vektlegge kravene til ledelse og systematisk kvalitetsarbeid slik det framgår av *Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*
- **I virksomheten må det drives med ledelse som betyr å ha strukturer og et ledet fellesskap der det gis oppmerksomhet til at det er mer enn den enkeltes innsats som teller**

223 varsler omhandlet kommunale helse- og omsorgstjenester (1.7.19 – 14.5.20)

Varsel fra	Antall
Fastlegekontor	33
Hjemmetjeneste	27
Legevakt	32
Psykisk helse/rustjeneste i kommunen	26
Sykehjem/bo- og omsorgssenter o.l.	71
Annet	34

Helsetilsynets vurdering av de 223 varslene som omhandlet kommunale helse- og omsorgstjenester

Konklusjon	Antall
Oppfølging hos fylkesmannen	122
Avsluttet etter innledende undersøkelser	95
Utenfor varselordningen – avsluttes	41
Utenfor varselordningen – oversendes fylkesmannen til orientering	2
Utgår	3
Ikke ferdigbehandlet	1